

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายจรัญ ภัคดิธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๐

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๐

วันที่ ๑๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ประเด็นวินิจฉัย

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลรัฐธรรมนูญ ได้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกาศให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
(ประกาศ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๐) และแม้ว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะไม่มี
บทบัญญัติให้ยุบพรรคการเมืองกรณีพรรคการเมืองไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน
ของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง แต่โดยที่บทเฉพาะกาล มาตรา ๑๕๐
วรรคหนึ่ง บัญญัติให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินการเพื่อยุบ
พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐
และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ให้ถือว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ต่อไปได้
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๐

ประเด็นที่ ๑ มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๙๒ หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ หรือไม่

ประเด็นที่ ๓ หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

ความเห็น

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๑ มีเหตุยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ เนื่องจากไม่ดำเนินการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และส่วนที่ ๕ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และให้นำความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมืองแต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ ให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อครบระยะเวลาการรายงานตามวรรคหนึ่งแล้ว หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงานให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น”

พิจารณาแล้วข้อเท็จจริงรับฟังได้ตามคำร้องของผู้ร้องประกอบเอกสารหลักฐานในสำนวนว่า ผู้ถูกร้องได้รับจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งผู้ถูกร้องได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนตามโครงการและแผนงานจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปรวม ๒ งวด เป็นเงินจำนวน ๔๒๘,๘๖๕ บาท (สี่แสนสองหมื่นแปดพันแปดร้อยหกสิบห้าบาทถ้วน) ดังกล่าวไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งโดยผลของกฎหมาย ผู้ถูกร้องจึงมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในวันที่ ๓๑ มีนาคมของปีถัดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๘๒ ซึ่งการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น ต้องประกอบด้วยแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปีปฏิทิน และเอกสารหลักฐานประกอบแบบรายงาน เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถตรวจสอบได้ว่าการใช้จ่ายเงินสนับสนุนอย่างถูกต้องเป็นความจริง และหากผู้ถูกร้องยังไม่ได้รายงานให้ถูกต้องครบถ้วน นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้องในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่ครบถ้วนถูกต้อง และผู้ร้องได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๒ วรรคสอง

มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามหนังสือผู้ร้องที่ ลต (ทบพ) ๐๔๐๒/๑๐๓๙๙ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เรื่องการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคเพื่อประชาชนไทยในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในรายการโครงการค่าใช้จ่ายไปรษณียากรของสำนักงานใหญ่พรรคผู้ถูกร้อง โครงการเช่าอินเทอร์เน็ตของสำนักงานใหญ่พรรคผู้ถูกร้อง โครงการค่าเช่าสำนักงานใหญ่พรรคผู้ถูกร้อง โครงการค่าเช่าสำนักงานสาขาพรรคการเมือง และโครงการค่าจัดจ้างบุคลากรของสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง พร้อมทั้งส่งคืนเงินคงเหลือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๔๔,๕๓๕.๓๓ บาท (สี่หมื่นสี่พันห้าร้อยสามสิบห้าบาทสามสิบสามสตางค์) โดยให้ผู้ถูกร้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งจากผู้ร้อง โดยผู้ถูกร้องได้รับหนังสือแจ้งเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ ให้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนและรายงานให้ผู้ร้องทราบภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่เมื่อครบกำหนดระยะเวลาแล้ว ผู้ถูกร้องก็ได้ดำเนินการแต่อย่างใด การที่พรรคผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการจัดทำเอกสารหลักฐานรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้ครบถ้วนถูกต้อง และไม่ชี้แจงเหตุผล หรือไม่ส่งคืนเงินสนับสนุนเพื่อให้รายงานการใช้จ่ายเงินถูกต้องตามความเป็นจริง แต่กลับเพิกเฉยมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย จึงเป็นกรณีที่พรรคผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร กรณีจึงมีเหตุสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้องได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๒ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๔๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๘๒ หรือต้องยุบตามมาตรา ๙๔ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง

หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยผลของการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย ในกรณีที่ผู้ถูกร้องไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งบทบัญญัติมาตรา ๙๗ เป็นบทบังคับว่าเมื่อพรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนตามมาตรา ๙๒ แล้ว ศาลรัฐธรรมนูญต้องสั่งให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองของผู้ถูกร้องตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๙ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๔ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑๑ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จำนวน ๘ คน และเรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗ คน ซึ่งเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในช่วงเวลาที่พรรคผู้ถูกร้องได้รับและใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้พรรคผู้ถูกร้องต้องถูกยุบไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๓ หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้องที่มีส่วนร่วม รู้เห็นหรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว จะต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘ บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน มาตรา ๘๒ หรือเหตุตามมาตรา ๙๔ และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำ ดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่ง ให้ยุบพรรคการเมือง”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ด้วยเหตุที่พรรคผู้ถูกร้องมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุน ของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้เป็นไปตามมาตรา ๘๒ โดยการรายงาน การใช้จ่ายเงินจะต้องกระทำโดยหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนิน กิจการของพรรคเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการบริหาร พรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน และต้องส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง” และวรรคสาม ที่บัญญัติว่า “กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหาร พรรคการเมือง และในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ตามข้อบังคับ พรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้” ซึ่งจะเห็นได้ว่า บทบัญญัติกฎหมายได้กำหนด อำนาจหน้าที่ให้หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบร่วมกันในการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า พรรคผู้ถูกร้องไม่ได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคผู้ถูกร้อง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้ครบถ้วนถูกต้องตามหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ และไม่ส่งคืนเงินสนับสนุน ทั้งที่นายทะเบียนได้มีหนังสือแจ้งไปยังพรรคผู้ถูกร้องแล้วให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ผู้ถูกร้องก็เพิกเฉยโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร จึงเป็นกรณีถือว่า หัวหน้าพรรคการเมือง

และกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘

พฤติการณ์ดังกล่าวจึงปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองของพรรคผู้ถูกร้องมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว กรณีจึงมีเหตุสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๙ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๔ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑๑ คน เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ จำนวน ๘ คน และเรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคเพื่อประชาชนไทย ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๗ คน มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๘

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีความเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะมีคำสั่งให้ยุบพรรคเพื่อประชาชนไทย ผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๓ ประกอบมาตรา ๘๒ และให้ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ถูกร้องอยู่ในขณะที่เกิดเหตุแห่งการถูกยุบจะไปจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง รวมทั้งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรคผู้ถูกร้อง ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะที่เกิดการกระทำที่เป็นเหตุให้พรรคผู้ถูกร้องต้องถูกยุบ ตามประกาศนายทะเบียนพรรคการเมืองดังกล่าวข้างต้น มีกำหนดเวลาห้าปี

นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคผู้ถูกร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘

นายจรูญ ภัคดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ